

සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල ස්වයංක්‍රීයකරණය සඳහා කොහා විවෘත මූලාගු මධ්‍යකාංගය ස්ථාපනයේදී හා භාවිතයේදී මුහුණ පැමෙ සිදුවන ගැටලු හඳුනාගැනීම මෙම පර්යේෂණයෙහි මූල්‍ය අරමුණ යි. මෙහිදී හඳුනාගත් ගැටලු සඳහා විශ්වසනීය විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීමට ද උත්සාහ ගෙන තිබේ. කොහා භාවිත විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රධාන පුස්තකාල 10 ක් මෙහි සංගහනය වූ අතර සමස්ත සංගහනය ම අධ්‍යයන නියැදියට ඇතුළත් විය. පුස්තකාල අතර ප්‍රාථමික දත්ත එක්ස්ස් කිරීම සඳහා සම්පූර්ණ ක්‍රමවේදය යටතේ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලියක් යොදා ගැනුනි. මේ අතරව සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණ වැනි ක්‍රම ද භාවිත කරන ලදී. අධ්‍යයන ප්‍රතිඵලවලට අනුව ස්ථාපනයට හා පවත්වාගෙනයාමට අඩු පිරිවැයක් දැඟීම, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව තිබීම, වාණිජ මධ්‍යකාංගවල මිල අධික වීම යනාදී හේතු තියා පුස්තකාල කොහා මධ්‍යකාංගය වෙත අනුගතව තිබේ. 40% ක් පුස්තකාල කොහා ස්ථාපනය පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලයේ අයෙකු මගින් සිදුකර ගෙන තිබූ අතර 60% ක් පුස්තකාල බාහිර සේවා දායකයෙකු යටතේ සිදුකරගෙන තිබූණි. පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලයේ අයෙකු මගින් ස්ථාපනය සිදුකරගත් 50% ක් පුස්තකාලවලට ස්ථාපනය ආශ්‍රිතව ගැටලු ඇතිව තිබූ අතර 50% ක් පුස්තකාල සඳහා කිසිදු ගැටලුවක් ඇතිව නොතිබූණි. එමෙන්ම බාහිර සේවා දායකයෙකු මගින් ස්ථාපනය සිදුකරගත් පුස්තකාල අතුරින් 83.3% ක් ප්‍රමාණයකට ගැටලු ඇතිව තිබූ අතර 16.7% ක් පුස්තකාල සඳහා කිසිදු ගැටලුවක් ඇතිව නොතිබූණි. කොහා භාවිතය ආශ්‍රිතව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී 40% ක් පුස්තකාල එහි මොඩුල සියලුල ම භාවිත කරන අතර 60% ක් ප්‍රතිග්‍රහණ, සංසරණ හා වාර සගරා පාලන මොඩුල හැර අනෙකුත් මොඩුල සියලුලක්ම භාවිත කරයි. කොහා සම්බන්ධ පාස්තලාවන්ගේ හිගය, නිසි මාර්ගෝපදේශ රහිතවීම, ප්‍රායෝගික ප්‍රහුණුව හා ප්‍රහුණු කාලය ප්‍රමාණවත්ව නොලැබීම විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල තුළ කොහා භාවිතය තුළ පැන තැගී ඇති ප්‍රධාන ගැටලු ලෙස අණාවරණය විය. ඒ අනුව තිරීක්ෂණ සහ සොයාගැනීම මත පදනම්ව ගැටලු අවම කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සුදුසු විසඳුම් සහ යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර තිබේ.

ප්‍රමුඛ පද:

පුස්තකාල ස්වයංක්‍රීයකරණය, කොහා, විවෘත මූලාගු මධ්‍යකාංග, අන්තර් පුස්තකාල පද්ධති, විශ්වවිද්‍යාලයේ පුස්තකාල